

mutatót ad használatukhoz. A jegyzetek után közli a mesék, mondák, balladák típusmutatóját. A közölt szövegeket pontosítják a szómagyarázatok, a helynévmutató. Aki tovább szeretne tájékozódni a szakirodalomban, ennek jegyzetét is megtalálja.

A gyűjtő maga is Baraca szülötte, ez a tény a kötet előnyére válik, hisz jól ismeri a baracai viszonyokat, embereket. Szakértelme, alaposága elfogulatlaná teszi.

Jaksa Helga

Még, még, még, ennyi nem elég!

A magyarok krónikája

Összeállította, szerkesztette és az összefoglaló tanulmányokat írta: *Glatz Ferenc*.

Officina Nova, Bp., 1995.

Honfoglalásunk 1100. évfordulójának alkalmából jelentette meg az Officina Nova kiadó a népszerű Krónika-sorozat nyolcadik kötetét, mely az őshazától az 1994-es esztendőig, több évezreden át követi nyomon a magyar nép történetét, a harcok és a békés hétköznapok eseményeit, jelenségeit éppúgy, mint művelődésünk legjelentősebb állomásait és azt a gazdasági-társadalmi hátteret, amelyben az adott kor embere élt. Beszámol jelentős magyar tudományos, technikai felfedezésekről, találmányokról; politikusok, művészek, írók, költők, nagy gondolkodók portréi rajzolódnak ki előttünk, olyan embereké, akik példák lehetnek minden nemzedék számára.

Külön érdeme a kötetnek tárgyilagos szemlélete. Szerzői neves történészek, akiknek munkáját Glatz Ferenc akadémikus, az MTA Történettudományi Intézetének igazgatója fogta össze.

A 816 oldalas krónika mintegy négyezer szócikket tartalmaz, több mint kétezer, túlnyomó részében színes illusztráció és százhusz térkép „gazdagítja”. (Szomorú, hogy egyes képeknél a lényegét vágják ki; a térképek között pedig nem találunk újat – középiskolás vaktérkép-dolgozatok emlékeiként sejlenek fel.) Nagyon kevés az az illusztráció, amely kimondottan ehhez a kiadványhoz készült. Az egyes történelmi korokat egy-egy tanulmány vezeti be, mely átfogó képet ad Magyarország akkori állapotáról, nemzetközi kapcsolatairól. A kötetet névmutató zárja le.

A kézirat elkészítése során felhasználták a *Magyarok a Kárpát-medencében* (Budapest, 1988), valamint a *Magyarok Európában* (Budapest, 1990) ténylegesen megjelent kötetek szövegrészleteit.

A kiadó reményei szerint nemzeti történelmünk és művelődésünk nagy, összefoglaló kötete minden magyar család kincse, könyvtárának értékes és pótolhatatlan darabja, nézegetni- és olvasnivalója lesz ez a könyv, hiszen rólunk szól. Nekünk?

Baráth Tibor

Anekdotakincs

Derű pirulák a századforduló magyar közéletéből

A grófi kastélyban

Az öreg gróf: – *Hallgassatok ide, fiaim... Amit most mondok, az legyen végső akaratom. Tehát: Pista fiam politikus lesz, Dénes diplomata, Géza kapja a földet.*

Aladár: – *Hát én apám?*

Az öreg gróf: – *Te, te... kimégy Amerikába!*

Korszellem.

– *Olvastad, hogy Alisz hercegnő férjhez ment?*

– *Kihez? Egy soffőröz?*

– *Nem.*

– *Egy cigányhoz?*

– *Nem. Egy fiatal, csinos, művelt, gazdag, jóra való herceghez.*

– *Milyen idők!*

Az oprében

Az igazgató (az Eliána bemutatóján): – *Remélem, Excellenciád meg van elégedve az előadással?!*

Apponyi Albert gróf: – *Oh, igen! Csak a baritonista, hogy is mondjam...*

Az igazgató (földig hajol): – *Áh, Kegyelmes Uram, ha szívem szerint oszthattam volna ki a bariton szerepet!...*

Apponyi Albert (büszke mosollyal önzemlért tart és fölfelé siklik a skálalejtőn).

Egymás között

Barkóczi Sándor b. min. osztálytanácsos: – *Excellenciád nincs megelégedve a tanáregyesület közgyűlésén mondott beszédemmel.*

Apponyi Albert gróf: – *Őn téved (nyomatékkal:) miniszteri tanácsos úr.*

B. S.: – *Csak osztálytanácsos, Kegyelmes Uram!*

A. A.: – *Én nem szoktam tévedni, Tanácsos Úr!*

A megrögzött

Törvényszéki elnök: – *Hallja kend vén gonosztevő Nyáry János, most bizonyíték híjján szabad kend. Hanem oszt, remélem, hogy többet nem találkozunk egymással.*

Nyáry János vén lótolvaj: – *Tán penzióba tetszik menni a Nagyságos Úrnak?*

A büszke girhes

A pesti kocsis (megrázza a daczos konflisó gyepelőjét és nagyot csap a girhes bordáira): – *Nézd, nézd a ronggyost!... Amióta fölment a lóhús ára, nem lehet bírni vele.*

A házasságszerzőnél

Úr: – *A párti ellen végre nincs kifogásom. Csak azt szeretném tudni, hogy milyen a sz an-nak a hölgynek?*

A házasságszerző: – *Kék.*

Az úr: – *A haja?*

Házasságszerző: – *Szöke.*

Az úr: – *Hát a foga?*

Házasságszerző: – *Íme, tessék!*

Cseléd-mizéria

– *Hát miért mond fel, Kati?*

– *Nem bírom ki, Nacssága, kérem! Éjjel a bogarak csípnek, nappal meg a Nagyságos Úr!*

Magázódás

Sári ángyó: – *No, Tecza, hát vót mán doktor az anyádnál?*

Tecza: – *Hát vót. De nem tudom én, német-e az istenadta, mert sehogy se tudunk eligazodni a beszédin.*

Sári ángyó: – *Má mért ne, hé?*

Tecza: – *Hát azt mondta nekem, hogy 'Őn'.*

A pióczák halottja

A rendőrök egy vízárókból bevettek egy részeg embert, akinek éjjel minden vérét kiszívták a pióczák.

Rendőrorvos: – *Mondja jóember! Hogy érezte magát a pióczák közt?*

Haldokló: – *Instállom... olyanformán, mint egy hitelszövetkezetben. (Meghal.)*

Életfilozófia

– *Barátom, pénz nélkül semmit sem lehet csinálni...*

– *Dehogynem lehet!*

– *Ugyan hát mit?*

– *Adósságot.*

A pesti adagok

(Vidéki úr betér egy pesti vendéglőbe és enni kér. A pinczér hozza az ételt.)

Úr: – *No, ez elég jónak látszi, hozhat belőle egy porcziót.*

K. u. k.

Tiszt: – *Agyonlőnéd-e az édesadpádat, ha parancsot kapnál rá?*

Baka: – *Alázatosan jelentem, nem.*

Tiszt: – *Hát mért nem te gazember, lázadó, anarchista, bitang?!*

Baka: – *Meghótt szegény hatesztendő kóromban.*

Jutasi őrmester

– *Hát kendnek is a nyakába sóznak majd egy pár órai kurtavasat. Hogy is mert czívil beengedni, mikor szigorúan ki volt adva a parancs, hogy éjjel tilos czívil beengedni.*

– *Hát, tudja, apám, nem akartam beengedni, de oszt rám kajátott, hogy asszongya: „Nem mész az utamból, te vad barom?” Hát oszt azt gondoltam, hogy valamelyik tiszt úr czívilbe, mer hogy továbbra is ilyen otthonos hangon szólongatott.*

A gramofon titka

Nagy András: – *Hát tudják, kendtek – van egy tányér – arra rá van írva a nóta. Azt ráteszik a masinára, az meg elfújja.*

– Mihály bácsi: – *Okos ember lehetett a csinálója. Csak azt nem tudom kiokoskonnyi, hogy honnan tudja az a fene masina, hogy mi van a tányérra írva.*

Az ügyvéd távirata

Az ügyvéd sürgönyzi a fürdőben időző feleségének: „Nem utazhatom. Egyik felemet megütötte a guta.”

Lapvásárkor

– *Ez a Wekerle igazán megvesztegethető modorú ember!*

Lapkiadó: – *Nekem mondja...*

Hordárszempont

Az utczasarkon befordul a Fedák Sári autója. A Móricz hordár meglátja és megvetőleg kiköp. Gárse expressz felháborodik:

– *Te marha, miért köpsz ki ennek a gyönyörű Nagysádnak?*

Móricz filozófus nyugalommal szól vissza: – *Nem öneki szólt, a feleségére gondoltam.*

Őszi mütárlat

Mehlwurm Dávid: – *Kérem alássan, ad fél jegyet?*

Pénztároskisasszony: – *Hiszen Ön nem gyerek?*

Mehlwurm Dávid: – *Igenis, nem vagyok, de a bol szüümre nem látok.*

A Borsszem Jankóból* válogatta:
Magyarits Katalin

* Néhány anekdotához a lap karikatúráit szeretjük volna mellékelni, a könnyebb érthetőség érdekében is. A Somogyi-könyvtár munkatársa állagvédelmi okokra hivatkozva megakadályozta ezen szándékunkat. Úgy érezzük, hogy vannak olyan esetek, amelyeknél nem feltétlenül a hivatali utasításhoz kellene görcsösen ragaszkodni, és talán ez olyan volt. A szerk.